GRUPUL ŞCOLAR ECONOMIC IACOBENI
Sesiunea a II-a, 15 martie 2012
Prof. Zămăcău Vasile

FIŞĂ DE LUCRU

Citeşte cu atenţie textul următor şi rezolvă cerinţele:

Orice călătorie, afară de cea pe jos, e după mine o călătorie pe picioare străine; a avea la îndemână cupeaua unui tren, roatele unei trăsuri sau picioarele unui cal, înseamnă a merge şezând şi a vedea numai ceea ce şi se dă, nu însă şi tot ce ai voi. Iată pentru ce eu şi tânărul meu tovaraş de călătorie ne hotărârăm a merge pe jos peste munţi şi în răgaz, de la Piatra pân' la Dorna, lăsând la o parte drumul mare.

În ziua de şase iulie eram gata; cu alte cuvinte, aveam toate trebuincioasele de drum aşezate în o boccea de forma unei raniţi soldăţeşti, legate la spate prin ajutorul unor curele ce se încrucişau pe pieptul nostru; la şoldul stâng câte un revolver, în dreapta câte un baston sănătos, şi la picioare opinci de piele roşie, legate cu şferi negre de lână de capră, care ne înfăşurau în spirală pulpa până la genunchi peste un colţun negru de lână vrâstat cu ros. O pălărie neagră şi mare putea, la nevoie, să mă apere şi de ploaie, şi de soare. Tovaraşul meu, în loc de pălărie, avea pe cap un chipiu de uniformă, iar drept strai mai gros de lână era îmbrăcat cu o venghercă de doc alb.

În revărsatul zorilor plecarăm.

(Calistrat Hogaş- *Spre mânastiri)*

*Venghercă-tunică

Cerinţe:

1. În enunţul: *... eu şi tânărul meu tovaraş de călătorie ne hotărârăm a merge pe jos peste munţi şi în răgaz, de la Piatra pân' la Dorna, lăsând la o parte drumul mare.*există:

a) un pronume personal, un pronume reflexiv, un adjectiv pronominal posesiv;
b) două pronume personale, un pronume reflexiv, un pronume posesiv;
c) un pronume personal, un pronume reflexiv, un pronume posesiv;

2. Enunţul în care cuvântul **o** are o altă valoare morfologică decât cea din propoziţia următoare *O pălărie neagră şi mare putea, la nevoie,...* este:

a) Am cumpărat o pâine şi trei cornuri.
b) M-am uitat cu atenţie şi am văzut-o în raftul al doilea.
c) Ocarte şi nişte caiete sunt pe prima bancă.

3. Analizează morfologic şi sintactic cuvântul subliniat: *Tovaraşul meu, în loc de pălărie, avea pe cap un chipiu de uniformă,...*

.....
.....

4. Scrie un enunţ în care cuvântul subliniat să aibă altă valoare morfologică decât în enunţul următor: *Orice călătorie, afară de cea pe jos, e după mine o călătorie pe picioare străine(...).* Precizează valoarea!

.....
.....

5. Pronumele ***ce*** este corect analizat în varianta: *cu alte cuvinte, aveam toate trebuincioasele de drum aşezate în o boccea de forma unei raniţi soldăţeşti, legate la spate prin ajutorul unor curele/ ce se încrucişau pe pieptul nostru;/*

a) pronume relativ, cazul nominativ, funcţie de subiect;
b) pronume relativ, cazul acuzativ, funcţie de complement direct;
c) adjectiv pronominal relativ, cazul nominativ, funcţie de atribut adjectival;

6. Scrie un enunţ în care cuvântul ***ce*** să aibă valoare morfologică de adjectiv pronominal interogativ:

.....

7.Precizaţi valoarea morfologică,funcţia şi cazul cuvintelor subliniate din următoarele enunţuri :

a) „...**Ce** în raza dimineţii mişcă solzii **lui** de aur"
b) „**Eu** mă duc în faptul zilei, **mă** aşez pe malu-**i** verde"
c) I se părea **lui** că-s vrednici.
d) „N-ai **dumneata** bani să cumperi otava **mea**"
e) Tu nu răspunzi la **nicio** întrebare
f) În vârful **fiecăreia** creşteau **câte două** ramuri noi.
g) **Ce** se zbate?
h) **Amândoi** erau buni la purtare.
i) Smântâna e acră, n-**o** cumpăr.
j) Au fost odată ,într-o şcoală, **doi** buni camarazi.
k) „Un curcubeu a-ntins o punte / Din casa **mea** **pân la a ta**".
l) Madam Georgescu are **trei** copii.
m) „–Moş Grigore, nu ştiu **alte** pisici, dar **a noastră** face."

8.Completaţi :

Hainele cele noi erau .....(pron posesiv, un posesor,pers. a II-a)
Numele.....(adj. demonstrativ de depărtare) era foarte lung.
Lucrările .....(adj. posesiv, mai mulţi posesori, pers. a II-a ,pl.)sunt interesante.
Noi.....(adj. de întărire , masculin) am comandat o pizza.

9.Alcătuiţi enunţuri în care :

a) Pronumele demonstrativ **acesta** să aibă funcţia de **nume predicativ.**
b) Pronumele personal **ei** să aibă funcţia de **atribut pronominal genitival**
c) Pronumele demonstativ **celălalt** să aibă funcţia de **complement indirect.**
d) Numeralul multiplicativ **înzecit** să aibă funcţia de **complement circumstanţial de mod.**

10. In propozitia "In sufletu-*i* tresare jalea", pronumele este in cazul.....si are functia sintactica de..... .

11. In enuntul : "Baiatul acestuia citeste".-cuvantul acestuia este:

a) atribut adjectival→ adjectiv pronominal demonstrativ de apropiere;
b) atribut pronominal→pronume demonstrativ de apropiere

Citește cu atenție textul următor, pentru a rezolva corect exercițiile de mai jos:

„Se scutură din salcâmi o ploaie de miresme.

Bunicul stă pe prispă. S[illegible]ândește. La ce se gândește? La nimic. Înnumără florile care cad. Se uită-n fundul grădinii. Se scarpină-n cap. Iar înnumără florile scuturate de adiere.

Pletele lui albe și creț parcă sunt niște ciorchini de flori albe; sprincenele, mustățile, barba... peste toate au nins anii mulți și grei.

Numai ochii bunicului au rămas ca odinioară: blânzi și mângâietori.

Cine trânti poarta?

– Credeam că s-a umflat vântul... o, bată-vă norocul, cocoșeii moșului!

Un băietan ș-o fetiță, roșii și bucălăi, sărutară mânele lui «tata-moșu».

– Tată moșule, zise fetița, de ce zboară păsările?

– Fiindcă au aripi, răspunse bătrânul sorbind-o din ochi.

– Poi, rațele n-au aripi? de ce nu zboară?

– Zboară, zise băiatul, dar pe jos.

Bătrânul coprinse într-o mână pe fată și în cealaltă pe băiat.

– O, voinicii moșului!...

Și zâmbi pe sub mustăți, și-i privi cu atâta dragoste, ca ochii lui era numai lumină și binecuvântare.

– Tată-moșule, da' cocorii un' se duc când se duc?

– În țara cocorilor.

– În țara cocorilor?

– Da.

– Da' rândunelele un' se duc când se duc?

– În țara rândunelelor.

– În țara rândunelelor?

– Da.

– Tată-moșule, aș vrea să-mi crească și mie aripi și să zbor sus de tot, până în slava cerului, zise băiatul netezindu-i barba.

*– Dacă ți-o crește ție aripi, zise fata, mie să-mi prinzi o *presură și un sticlete."*

(Barbu Delavrancea, *Bunicul*)

*presură = pasăre de mărimea unei vrăbii

A. Înțelegerea textului (18 p)

1. Extrage, din textul citat, un epitet, o metaforă și o enumerație. 6 p

.....

.....

.....

2. Transcrie, din textul citat, fragmentul în care sunt descriși ochii bunicului. 6 p

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

B. Elemente de construcție a comunicării (22 p)

4. Cuvântul „*o ploaie*" din enunțul „*Se scutură din salcâmi o ploaie de miresme*" are uncția sintactică de (încercuiește varianta de răspuns corectă): **4 p**

a) atribut;

b) subiect;

c) complement direct.

5. Găsește sinonime contextuale (potrivite înțelesului din text) pentru cuvintele: **6 p**

odinioară – .....

adiere – .....

bucălăi – .....

6. Extrage din text o propoziție subordonată. **6 p**

.....

.....

7. Transcrie din text un cuvânt care să conțină diftong și unul care să conțină hiat. **6 p**

.....

.....

C. Scriere despre textul literar (20 p)

8. Redactează o compunere de 10-15 rânduri, în care să-ți exprimi o opinie personală despre inocența vârstei copilăriei așa cum apare ea în fragmentul citat. Vei avea în vedere:

- surprinderea corectă a ideii din text;
- argumentarea corectă și convingătoare a ideii;
- exemplificarea, pe baza textului, în ce constă „*inocența vârstei copilăriei*";
- exprimarea unei opinii personale despre relația dintre bunic și nepoți, așa cum reiese n fragmentul citat;
- respectarea unei structuri adecvate tipului de text și cerinței formulate;
- înscrierea în limitele de spațiu indicate.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Citește cu atenție textul următor, pentru a rezolva corect exercițiile de mai jos:

„După douăzeci de ani trec i și pe-aceleași uliți
unde-am fost prietenul mic al țărânii din sat.
Port acum în mine febra eternității,
*negru prundiș, *eres vinovat.*
Nimeni nu mă cunoaște. Vântul, el singur, sau plopul
de an.. Plop înălțat de-un fir nevăzut asemenea fusului.
Nedumerit turnul se va uita două ore în urma mea
până m-oi pierde din nou subt dunga apusului.

Totul cât de schimbat! Casele toate sunt mult mai mici
decât le-a crescut amintirea.
Lumina bate altfel în zid, apele altfel în țărm.
Porți se deschid să-și arate uimirea.

Dar de ce m-am întors? (...)"
(*Sat natal*, Lucian Blaga)

*eres = superstiție, prejudecată

A. Înțelegerea textului (18 p)

1. Precizează sentimentul care se degajă din versurile poeziei citate. 4 p

.....
.....
.....

2. Identifică ideea poetică din textul de mai sus. 6 p

.....
.....
.....

3. Transcrie, din textul citat, două structuri care conțin mărci ale eului liric. 4 p

.....
.....

4. În structura *„febra eternității"* figura de stil folosită este (încercuiește varianta de răspuns corectă): 4 p

a) epitet;
b) metaforă;
c) personificare.

B. Elemente de construcție a comunicării (22 p)

5. Propoziția *„Dar de ce ne-am întors?"* este (încercuiește varianta de răspuns corectă): 4 p

a) principală, dezvoltată, interogativă;
b) secundară, dezvoltată, enunțiativă;
c) principală, simplă, interogativă.

6. Unește cu o linie cuvintele care sunt sinonime din cele două coloane de mai jos: 6 p

țărână	veșnicie
prieten	invizibil
eternitate	pământ
vinovat	mirat
nevăzut	amic
nedumerit	culpabil

7. Notează numărul de litere și de sunete din cuvintele: 6 p

schimbat – .....

deschid – .....

ceasul – .....

8. Precizează mijlocul intern de îmbogățire a vocabularului prin care s-au format următoarele cuvinte: 6 p

douăzeci – .....

(plop) înălțat – .....

amintirea – .....

C. Scriere despre textul literar (20 p)

9. Într-o compunere de 10-15 rânduri, argumentează că poetul a realizat, în această poezie, o imagine a sentimentului de nostalgie. Vei avea în vedere:

– surprinderea corectă a ideii din poezie;
– argumentarea corectă și convingătoare a ideii;
– prezentarea detaliată a sentimentului de nostalgie;
– evidențierea mijloacelor artistice prin care este sugerat sentimentul de nostalgie;
– respectarea unei structuri adecvate tipului de text și cerinței formulate;
– înscrierea în limitele de spațiu indicate.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

D. Scriere imaginativă (30 p)

10. Valorifică atmosfera creată de poet în această poezie, într-o compunere descriptivă, în care să prezinți spațiul natal/casa în care ai copilărit, având în vedere următoarele criterii:

– utilizarea a cel puțin trei structuri din textul propus, care să definească imaginea spațiului natal;
– prezentarea a cel puțin trei imagini artistice reprezentative pentru imaginea casei;
– utilizarea a cel puțin trei figuri de stil specifice descrierii de tip tablou;
– respectarea normelor de ortografie și punctuație;
– utilizarea unui vocabular adecvat și expresiv;

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....